

ΜΑΡΙΑ ΛΟΓΟΘΕΤΗ

Δι' ανήκεστον
βλάβην

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

ΔΙΟΓΕΝΗΣ – ΑΘΗΝΑ

Δι' ανήκεστον βλάβην

*Αφιερώνω
σε όλες τις αφιερώσεις
που έχουν γραφτεί ποτέ
και μέσα είμαι.*

ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΙΔΙΑΣ

«Περί των κρυφών συνειρμών»	Αθήνα 1979
«Περί της εσχάτης πλάνης»	Αθήνα 1987
«Το πουλί και το κλουβί»	Αθήνα 1992

ISBN : 960-7153-24-3

© Μαρία Λογοθέτη

Επιχειρησительноτήθηκε και τυπώθηκε την Άνοιξη του 1997, για λογαριασμό των εκδόσεων «Διογένης».

ΜΑΡΙΑ ΛΟΓΟΘΕΤΗ

Δι' ανήκεστον
βλάβην

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

ΔΙΟΓΕΝΗΣ - ΑΘΗΝΑ

Αφιερώνω
σ' εκείνους που
— κάθε που έφτανα
στο τελευταίο σκαλί —
είχαν προορισμό
να τραβήξουν τη σκάλα.

Αφιερώνω
στα χίλια μου πρόσωπα
που κατάφερα ως τώρα
να κρύψω από τους άλλους.
Απ' όλους ανεξαιρέτως τους άλλους.

Αφιερώνω
σε όλες τις σχέσεις αγάπης-μίσους
που μου φόρτωσε ως τώρα η ζωή.
Σαν παράπονο
και σαν συγγνώμη.

Αφιερώνω
στα τριάνοντα αργύρια,
που μπορεί
και να μην τα μέτρησαν σωστά,
από βιασύνη ίσως.

Είδες, λοιπόν,
που προϋπόθεση για να Σε πιστέψουμε
είναι η αποκατάσταση,
εκεί στηρίζεται όλη μας η αγάπη,
αν δεν αναστηθείς
όλες οι αναζητήσεις μας
κι όλα Σου τα καρφιά
πάνε χαμένα.

Σ' έχασα
μέσα στο πλήθος που στριμωχνότανε
στην όχθη του Ιορδάνη
κι ήτανε απόγευμα πια
όταν όλα πήραν μορφή
μιας λεπτομέρειας ασήμαντης
που — δεν ξέρω και γω πώς —
ασύμμετρα πολύ
τόσο καιρό μας απασχόλησε.

Χώρος
για ένα φωνήεν
απαλό,
βαρβακερό

Δεν αγαπούσαμε ποτέ τόσο
το φεγγάρι,
ποτέ όσο απόψε
που το αντιληφθήκαμε
να κατακυλά
από στίχο σε στίχο
δήθεν αδιάφορα,
δήθεν χωρίς συμμετοχή.

Στην άκρη της εικόνας
ζωγράφισε
ένα περίγραμμα πικραμένων χειλιών,
ένα αχνό περίγραμμα
που έδωσε στον πίνακα
ένα χρώμα δειλινού,
ένα σχήμα δέντρου
που αυτοεγκαταλείφθηκε
στο φθινόπωρο,
μια ηχώ κίτρινου φύλλου
που έπεσε.

ΣΥΝΤΑΓΗ ΓΙΑ ΑΝΑΠΗΡΕΣ ΝΥΧΤΕΣ

Ένα κουταλάκι πανσέληνο
στο ποτήρι.
Ανακατεύετε προσεκτικά.
Πίνετε με βιασύνη.
Αν κάποιος σας αντιληφθή,
το διάλυμα
χάνει την κατευναστική του δράση.

Μου μίλησες, Θεέ μου,
και δεν το κατάλαβα
και κύτταξα γύρω-τριγύρω
ανυποψίαστα
και Σε παρακαλούσα — τάχα —
αφηρημένα.

Κατά Ιωάννην...

Μπορεί να μην ήταν
έτσι ακριβώς τα πράγματα,
όμως αν στ' αλήθεια δεν ήταν
λίγο τόχεις
που μέναμε τόσο καιρό
μ' αυτή την εντύπωση;

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΜΙΚΡΕΣ-ΜΙΚΡΕΣ

Κάποιος
ακουμπούσε το κεφάλι του
τις νύχτες
σ' ένα ξεθωριασμένο χαρτί
κι αποκοιμιόταν.
Κάποιος άλλος
τραβούσε ακαθόριστες γραμμές
πάνω σε ίδιο χαρτί —
ομολογίες εξιλασμού και οδύνης,
ενώ κάποιος τρίτος
την ίδια στιγμή
αναιρούσε διστακτικά
το τελευταίο του σπίρτο.

Τί διαστάσεις άραγε νάχει
αυτό το μικρό μας κομμάτι
που φαίνεται να μην είναι ενήμερο,
που δεν χρησιμοποιεί ακόμα
τα βασικά του επιχειρήματα
για να μας αποτρέψει
και — ανεξήγητα πώς —
συνεχίζει να μας εκθέτει
με τον ίδιο απαράλλαχτο τρόπο.

Κρατείστε τα επιχειρήματά σας,
δε θέλω να δω πίσω απ' το τζάμι σας,
δε θέλω να σταθώ
στις μύτες των ποδιών
και να κυττάξω,
διέσχισα απ' άκρη σ' άκρη
την ομίχλη σας,
δεν είναι αλήθεια
πως άγγιξε τα μάτια μου,
στη θέση των ματιών
ένα αβληχρό περίγραμμα χωρίς συνοχή
σας ξεγέλασε,
ένα συγκεχυμένο σχήμα μνήμης
σας απέσπασε την προσοχή
και τώρα όλες μου οι κινήσεις
ανάστροφα
και τώρα οι απόσκευές
έτοιμες στο σκαλοπάτι.

Να μην έχουν ημερομηνία
αυτοί οι στίχοι,
να μην έχουν αποσκευές,
να μπορούν εύκολα να αποδοθούν
σε τυχαία γεγονότα,
σε δοκιμές και σχεδιάσματα,
σε άσκοπα ξεφυλλίσματα
που χωρίς αποχρώντα λόγο
μας απασχόλησαν.

Σε τί διαφέρει λοιπόν
η πανσέληνος
απ' τ' άλλα φεγγάρια,
ίσα ίσα μια προδοσία ολόκληρη,
ένα είδος κείμενου χωρίς στήξη,
έναν κώδικα
χωρίς κανένα σημάδι γνωστό,
μια παλίρροια επιφανειακή
που υποδύεται.

Σε διέλυσα
όπως ένα αναβράζον δισκίο
σε μισό ποτήρι νερό.
Καμιά προσπάθεια να ξεφύγεις.
Έφερα το ποτήρι στα χείλη μου.
Στην υγεία μου.

Όταν η βροχή
ξεκινά απ' την ομπρέλα μας,
ακριβώς κάτω απ' την ομπρέλα μας,
τί θέτε να κάνουμε;

Τίποτα,
αυτό που εννοούμε
όταν λέμε τίποτα,
αυτό θέλω να πω.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Στο διάβολο το πουλί
στο διάβολο το κλουβί.
Δεν έχουμε γνώμη.

ΚΙ' ΥΣΤΕΡΑ... ΚΙ' ΥΣΤΕΡΑ

Ύστερα προσέλαβες
το σχήμα του εχθρού μου,
άγγελου που εξέπεσε
στα μάτια του Θεού
και τα δικά μου.

Έτσι έγινε και δεν σε χωρά
ούτε όνομα,
ούτε στίγμα,
ούτε ρυτίδα στο μέτωπο,
ούτε αγαπημένο σημάδι,
ίσα ίσα μια αποχρωματισμένη φωνή,
που δεν είναι φωνή,
που δεν ξέρω τί λέει,
που δεν ξέρω τί έλεγε,
που δεν θέλω να ξανακούσω.

Μέσα από τους στίχους μου
πεθαίνεις,
φτάνοντας σε μια Αχερουσία
επιβιάζεσαι στις λέξεις μου
και περνάς απέναντι,
έχω πληρώσει τα πορθμεία σου εγώ,
εγώ που υποστέλλω σημαία
στην άλλη όχθη,
στην όχθη που δεν είναι όχθη,
τουλάχιστον δεν ήταν μέχρι χθές.

Και τί θα καταλάβεις
αν σου πω,
αλήθεια τί θα καταλάβεις;

Και να σκεφτείς
πως είδηση δεν πήρε το δέντρο
για το φύλλο που έπεσε,
για να μη σου πω
πως έχει ακόμα την αίσθηση
ότι του στέλνει χυμούς.

Τώρα και Σὺ, Κύριε,
γιατί μου ἔστησες αὐτή τὴν παγίδα,
αφού τόξερές
πως ἦταν εὐκόλο νὰ πιαστώ,
αφού τόξερές
πως σίγουρα θὰ πιανόμουν.

1986-1994

Τη νύχτα
ένας θεός άγνωστος μας γύρεψε θυσία.
Του δώσαμε όλους τους στίχους μας
σφαγμένους
επί πίνακι
μετά από ένα σύντομο χορό
μιας Σαλώμης ανάπηρης
σε κατάσταση μέθης.
Εημέρωνε
όταν οι προφητείες μας
άρχισαν μια-μια να επαληθεύονται
— τα πάντα δήθεν μια έκπληξη,
ωστόσο τέλεια προσχεδιασμένη —
κι έτσι ως εδώ, φτάνει πια
τώρα δεν μένει παρά
να σφάξουμε τον άγνωστο θεό
θυσία αμετάκλητη
στους τσαλακωμένους μας στίχους
και ίσως ναι,
αυτό ήταν,
αρκεί να κλείση ο κύκλος του αίματος
και μην ξαναρωτήσσει κανείς
για όλα αυτά,
τίποτα να μην ξανακούσω.

Βαρέθηκε ο Άτλαντας
νά σηκώνει στους ώμους του τη γη,
ξαφνικά λοιπόν την ακούμπησε κάτω,
καλύτερα να κάνει μια βόλτα κι αυτός
κι όσο για τη γη
πόσο λες πια να κατακυλήσει.

Τίποτα δεν μας εμποδίζει
ν' αναθεωρούμε κάθε λίγο,
τίποτα δεν μας υποχρεώνει
να έχουμε τελική γνώμη.

Ο Οδυσσέας, ξέρεις,
δε βρήκε ποτέ την Ιθάκη,
είχε ξεχάσει προς τα πού έπεφτε,
άλλωστε δεν ήθελε και πολύ
να γυρίσει
κι όλα όσα φρόντισε να μαθευτούν
δικαιολογίες και προσχήματα
που νόμισε πως ήταν απαραίτητο
να φτάσουν μέχρις εμάς
για να μην τύχει να πούμε.

Λάθος, φίλε μου,
λάθος το σύντομο περίγραμμα
του νυσταγμένου παραμυθιού,
λάθος η εκ βαθέων εξομολόγηση,
λάθος η συμμετοχή μου
στις όποιες συναρτήσεις σου,
λάθος αυτοί οι ίδιοι οι στίχοι μου
οι γυμνοί,
οι απερίσκεπτοι.

ΕΥΧΕΣ

Αν είναι δυνατόν, Θεέ μου,
αν είναι δυνατόν.
Μα πάλι
αν τύχαινε να συγκατανεύσεις;

Ποιός σου μίλησε εσένα, φίλε μου,
για την ευθύνη της μυγδαλιάς,
ποιός σε παρέπεμψε
σ' αυτό το χιονισμένο τοπίο,
ποιός σου ζήτησε ν' αντιληφθείς.

Έχω, σου λέω, μια βροχή
μες το κεφάλι μου,
μια αδιέξοδη επίμονη βροχή
έτοιμη ανά πάσα στιγμή
χωρίς λόγο ιδιαίτερο
να με εκθέσει.

ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ

Αν εννοείς
τη σκεβρωμένη πόρτα
που οδηγεί στη νύχτα μου,
απ' αυτήν μακριά τα χέρια,
μην τολμήσεις
ν' αγγίξεις το πόμολο,
μην αποπειραθείς
να γυρίσεις το κλειδί,
μια καταιγίδα αιμάτων αποκαλύψεων
θα σε γεμίσει ρυτίδες.

Ήταν άδεια τα χέρια μου
Θέε μου,
δεν προσπάθησα να Σε ξεγελάσω όμως,
τα τέντωνα διαρκώς προς τη μεριά Σου
να τα δεις,
Σούφερνα όλο και καινούριες αποδείξεις
για να μην έχεις αμφιβολία.

Μα τί είμαστε εμείς
για να φανούμε αντάξιοι
των προσδοκιών σας,
τέλος πάντων
ποιοί προσδοκάτε
κι έτσι ανεξέλεγκτα
μας σημαδέψατε
με τόσους ισχυρισμούς.

Αφού ξέρεις
πώς δεν είναι έτσι τα πράγματα,
Κύριε,
γιατί δέχεσαι να διαπομπευθείς,
γιατί δεν ανακόπτεις
όλη αυτή τη συναίνεση,
γιατί δεν αποκαθιστάς.

Εγώ λέω πως
αυτή την παρατεταμένη σιωπή
σου την οφείλω,
αυτό το λυωμένο φεγγάρι
σου τόχω δανειστεί
καρφωμένο έτσι πάνω απ' το παράθυρο
που μου άνοιξες
στο γκρεμό
να σκύβω που και που
να κυττάζω.

Του Χρυσούλη.

Τελευταία θα προσβληθεί
η καρδιά.
Η καρδιά θα δει
όλα τα άλλα μέλη σου
να διασύρονται
κι αυτή ακόμα
θα κυττάζει αφ' υψηλού
—συνάρτηση εξαϋλωμένη—
ναυάγιο αντιφατικό
που τώρα πια
είναι αλήθεια.

Κι αν θέλεις να ξέρεις
εγώ έσβησα το φεγγάρι,
εγώ το παραμόνεψα χθες βράδυ
στη γωνιά
και τόσβησα.

Ούτε στιγμή
δεν μας πέρασε απ' το μυαλό
πως κάπως αλλοιώς
μπορεί να έχουν τα πράγματα
και πως δήθεν οι ράγες των τραίνων
παρέδωσαν την εξουσία
και τάχα υπάρχουν δρομολόγια
και πορεία
και οδηγοί
για να διεκδικούν την ευθύνη.

Καλύτερα
να μην αντιστοιχούν στίχοι
σ' αυτό τον καιρό, φίλε μου,
καλύτερα
να διαδράμουν όλα χωρίς υπόλοιπο,
χωρίς σαφείς επισημάνσεις,
χωρίς διδάγματα.
Καλύτερα.

Πού ξέρεις,
μπορεί και να μας το χρώσταγε
αυτό το χαμόγελο ο Θεός,
μπορεί την τελευταία στιγμή
να θυμήθηκε τους λογαριασμούς του
και νάβαλε το χέρι στην τσέπη.

Έχω,
τουλάχιστον κάποτε είχα,
χθες ακόμα είχα,
υπολογίζω πως έχω ακόμη,
δεν μπορώ όμως με σιγουριά
να το πω.

Όταν λοιπόν πήραμε στα χέρια
το χαρτί να σου γράψουμε
αποσυρθήκαν επιδεικτικά οι λέξεις,
όλες οι λέξεις
κι ούτε γραμμή.

Αυτόν το στίχο
ακόμα κι αν τον προσπεράσεις
μπορεί να τον βρεις σε λίγο
καρφιτωμένο στο πέτο σου
και μην αναρωτηθείς.

Θα σε ρωτήσω,
όμως καλύτερα να μη μου πεις.
Παρ' όλα αυτά
θα σε ρωτήσω.

Πού νόμισες
ότι μπορεί να σε πάει
ένα καράβι,
πόσο μακριά νόμισες
ότι μπορεί να σε πάει
ένα καράβι.

Δύσκολη η θέση Σου, Θεέ μου,
να Σε καλούν προς τη μεριά τους
όλοι
και να μην είναι δυνατόν.

Μα εγώ Σου τόπα, Θεέ μου,
μην ανακατεύεσαι μαζί μας,
εμείς ούτε που ξέρουμε τί θέμε,
θα Σε παρασύρουμε,
θα Σε κουράσουμε,
θα βαρεθείς.

Δεν πρόκειται να ολοκληρωθεί
αυτός ο στίχος,
έτσι μισοτελειωμένος
θα περιφέρεται
από τη μια νύχτα στην άλλη,
από τον ένα πυρετό στον άλλο,
από το ένα ενδεχόμενο στο άλλο,
ώσπου να το πάρουμε απόφαση πια
και ν' αλλάξουμε σελίδα.

Νάσαι λοιπόν τώρα, λες,
το κάτι
προτιμώτερο από το τίποτα.
Και πού ξέρεις
πόσο ακόμα τίποτα
μπορεί να γίνει αυτό το κάτι.
Άσε,
καλύτερα να πηγαίνω.

*Αυτά που νοιώθω
ήταν πολύ για σένα.*

Το ότι μπήκες κι αλώνισες
στο τυχερό μου βράδυ
να μη σου λέει τίποτα,
μια κάποια πιθανότητα ήσουν
που έτυχε να τραβήξει μαχαίρι
πριν προλάβει να υψώσει ανάστημα
ο Γόρδειος Δεσμός.

Αυτό που χάσαμε
δεν ήταν δικό μας ποτέ,
όμως κύττα τώρα
που προσποιούμαστε
πως δεν το ξέραμε,
κύττα που κάνουμε
σαν πράγματι κάτι δικό μας
νάχουμε χάσει.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Είδες, λοιπόν,	9
Σ' έχασα	10
Δεν αγαπούσαμε ποτέ τόσο	11
Στην άκρη της εικόνας	12
Συνταγή για ανάπηρες νύχτες	13
Μου μίλησες, Θεέ μου,	14
Μπορεί να μην ήταν	15
Ιστορίες μικρές-μικρές	16
Μην το εμπιστευτείς	17
Τι διαστάσεις άραγε νάχει	18
Κρατείστε τα επιχειρήματά σας	19
Να μην έχουν ημερομηνία	20
Σε τι διαφέρει λοιπόν	21
Σε διέλυσα	22
Όταν η βροχή	23
Τίποτα	24
Επίλογος	25
Κι ύστερα... κι ύστερα...	26
Μέσα από τους στίχους μου	27
Και τι θα καταλάβεις	28
Και να σκεφτείς	29
Τώρα και Σύ, Κύριε,	30
1986-1994	31
Βαρέθηκε ο Άτλαντας	32

Τίποτα δεν μας εμποδίζει	33
Ο Οδυσσέας, ξέρεις,	34
Λάθος, φίλε μου,	35
Ευχές	36
Ποιός σου μίλησε εσένα, φίλε μου,	37
Έχω, σου λέω, μια βροχή	38
Προειδοποίηση	39
Ήταν άδεια τα χέρια μου	40
Μα τι είμαστε εμείς	41
Αφού ξέρεις	42
Εγώ λέω πως	43
Τελευταία θα προσβληθεί	44
Κι αν θέλεις να ξέρεις	45
Ούτε στιγμή	46
Καλύτερα	47
Που ξέρεις,	48
Έχω,	49
Όταν λοιπόν πήραμε στα χέρια	50
Αυτόν το στίχο	51
Θα σε ρωτήσω	52
Πού νόμισες	53
Δύσκολη η θέση Σου, Θεέ μου,	54
Μα εγώ Σου τόπα, Θεέ μου,	55
Δεν πρόκειται να ολοκληρωθεί	56
Νάναι λοιπόν τώρα, λες,	57
Το ότι μπήκες κι αλώμισες	58
Αυτό που χάσαμε	59

Μαρία Λογοθέτη
Γυθείου 125 – Πειραιάς